



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIE-717/09-E

Název školy: **Mateřská škola, Kameničná, okres Ústí nad Orlicí**

Adresa: Kameničná 11, 564 01 Žamberk

Identifikátor: 600 103 714

IČ: 70993602

Místo inspekce: Kameničná 11, okres Ústí nad Orlicí

Termín inspekce: 19. – 20. listopad 2009

Předmět inspekční činnosti

- Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika školy

Mateřská škola, Kameničná, okres Ústí nad Orlicí vykonává činnost mateřské školy (MŠ), školní jídelny (ŠJ) a školní družiny (ŠD).

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem. Ve školním roce 2009/2010 je přijato 24 dětí, čímž je kapacita MŠ zcela využita. Věkové složení dětí ve třídě je heterogenní, a to od 3 do 7 let, žádné dítě ve stávajícím školním roce nemá odklad povinné školní docházky, nebylo vykazováno žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Za poslední 3 roky je počet dětí přibližně vyrovnaný.

Ve škole pracují 2 pedagogické pracovnice, obě splňují podmínky odborné kvalifikace, mají celý pracovní úvazek. Ředitelka je ve funkci od roku 1992. Obě pedagogické pracovnice ještě

vykovávají vychovatelky ve školní družině každá s úvazkem 0,1; pro toto pracovní zařazení nesplňují podmínky odborné kvalifikace. Celý pracovní kolektiv je dlouhodobě stabilizovaný. Vzdělávání v MŠ probíhá podle školního vzdělávacího programu „ S úsměvem za hrou a poznáním“ (ŠVP), který je v platnosti od 1. října 2009. Jeho zásadní inovace proběhla na základě doporučení ČŠI, které vyplynulo z posouzení souladu ŠVP s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) bez návštěvy školy v měsíci září 2009.

Vnitřní prostory určené pro činnosti dětí tvoří několik menších místností, které jsou vzájemně propojené a jejichž zařízení předurčuje jejich využití ke specifickému typu činností. Dětský nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům. Na výzdobě interiéru se svými výtvary podílejí děti. Od poslední inspekce k nejvýraznější změně došlo v rozsáhlých technických úpravách budovy a interiéru.

Ekonomické a materiální předpoklady

Hlavním zdrojem příjmu mateřské školy jsou finanční prostředky poskytnuté zřizovatelem na provozní výdaje a finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále jen SR) poskytnuté prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje na přímé náklady na vzdělávání.

V roce 2008 a 2009 škola obdržela účelovou státní dotaci na realizaci těchto rozvojových programů vyhlášených MŠMT:

- *„Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků“*
- *„Podpora řešení dopadu meziročního snížení počtu žáků a s ním spojené nutnosti snižování počtu zaměstnanců regionálního školství zřizované územně samosprávnými celky („Hustota“) a podpora řešení specifických problémů regionálního školství v působnosti územních samosprávných celků („Specifika“)*
- *„Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“*

Finanční prostředky přidělené na rozvojové programy vyhlášené MŠMT byly vyčerpány v souladu s účelovým zaměřením dotace a byly řádně vyúčtovány.

Škola provozuje doplňkovou činnost – stravování cizích strávníků, čímž přispívá ke zlepšení své ekonomické situace.

Na provozních výdajích školy se převážně podílí zřizovatel. Dotace poskytnutá zřizovatelem byla v letech 2007 až 2009 použita především na úhradu energie, na opravy a údržbu, odpisy, nákup spotřebního materiálu, hraček a úhradu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP). Zřizovatel poskytl též v minulých letech finanční dotaci na rekonstrukci interiéru, školní zahrady a na pořízení nového nábytku.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu poskytnuté na přímé náklady na vzdělávání tvoří přibližně 75 % celkových příjmů školy. Výše poskytnutých finančních prostředků ze SR je každoročně mírně navyšována, i když v posledních třech letech došlo k nepatrnému snížení výkonů.

Finanční prostředky poskytnuté ze SR na přímé náklady na vzdělávání byly použity na úhradu mezd, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních výdajů školy (dále jen ONIV).

Finanční prostředky poskytnuté na mzdy byly použity na platové tarify, nárokové a nenárokové složky mezd. Nenárokové složky (osobní příplatky a odměny) činí přibližně 10 % z celkového objemu mezd. Odměny jsou přiznávány zaměstnancům průběžně během roku.

ONIV byly použity převážně na nákup učebních pomůcek. Ostatní ONIV (výdaje na DVPP a nákup hraček) jsou financovány zřizovatelem. Zakoupené učební pomůcky, hračky a uskutečňované DVPP jsou v souladu se zaměřením mateřské školy a vytvářejí optimální podmínky pro kvalitní úroveň poskytovaného předškolního vzdělávání a rozvoj školy.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Ředitelka oficiálně přijímací řízení nevyhlašuje. Využívá svého přehledu o potencionálních zájemcích a dle jejího sdělení je oslovuje osobně a poskytuje jim potřebné informace. Termín ukončení podávání přihlášek není pevně stanovený, je proměnlivý v závislosti na počtu případných žádostí o přijetí. Opětně dle vyjádření ředitelky průběh organizace přijímacího řízení je zřizovateli znám a je sledován hlavní cíl, a tím je naplněnost MŠ. Počet žádostí za poslední 2 školní roky nepřevyšoval možný počet přijatých dětí, takže nebylo vydáno žádné rozhodnutí o nepřijetí.

Pro zjišťování individuálních zvláštností dětí s cílem zajistit individuální přístup k dětem je v ŠVP v kapitole „Evaluace“ strukturovaný formulář, který však není v pedagogické praxi používán. Z předložené dokumentace není zřejmé provádění systematické pedagogické analýzy individuálních zvláštností dětí a ani plánování individuální pedagogické práce, přestože z hospitačních zjištění ČŠI vyplývá, že v kolektivu jsou děti, které cílenou individuální péčí potřebují.

Vzdělávací nabídka s cílem osvojení si kompetencí souvisejících s vytvářením základů prevence sociálně patologických jevů je zařazována do integrovaných bloků průběžně v návaznosti na motivační souvislosti.

Zákonní zástupci mají dle ustanovení ve školním řádu možnost konzultace s pedagogickými pracovníky přímo ve třídě, případně si s nimi domluvit schůzku.

Ředitelka stanovila zásady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a k předcházení možných rizik při činnostech. Jsou přijata opatření k minimalizaci úrazů a děti jsou přiměřeně svému věku vedeny k péči o vlastní zdraví.

Vedení školy

ŠVP byl dle doporučení inovovaný v podstatné části, dílčí nesrovnalosti v souladu s RVP PV přetrvávají v evaluačním systému, který je spíše formální deklarací, a ve vzdělávacím obsahu. Ten je sice uspořádaný do integrovaných bloků, které však převážně nejsou dále rozpracovány s logickou provázaností na vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a výstupy. Tematika výchovy ke zdraví je do vzdělávacího obsahu zařazena. V ŠVP není ani zmínka o existenci souběžného působení MŠ a ŠD.

Koncepční záměry dané z části v ŠVP odpovídají cílům školského zákona, jejich naplňování je dále sledováno spíše nahodile. Stěžejní hodnotící dokument „Vlastní hodnocení školy“ obsahuje sice řadu zjištění, avšak není provedena jejich syntéza do hodnotících výroků v návaznosti na záměry školy. Provádění kontrolní a hospitační činnosti ředitelka nedoložila.

Z organizačního řádu školy ani z dalších podstatných dokumentů školy nevyplývá, jak je organizačně řešeno souběžné působení mateřské školy a školní družiny. Z předloženého rozvržení přímé pedagogické činnosti vyplývá minimální souběh obou pedagogických pracovníků v době řízených činností (v podmínkách stávajícího věkového rozpětí zvláště žádoucí) a naproti tomu neúčelný souběh v době, kdy děti odpočívají. Z dokumentu nebylo jednoznačně zřetelné, jak probíhá organizace pobytu venku, aby bylo splněno příslušné právní ustanovení ohledně zajištění bezpečnosti, a dále jak jsou současně realizovány zájmové činnosti žáků a vzdělávání dětí.

V průběhu inspekce byl školní řád MŠ doplněný tak, aby odpovídal příslušnému ustanovení školského zákona.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě výsledků konkurzního řízení. Povinnosti vyplývající z vykonávané funkce podle platného školského zákona ředitelka plní, neprokatelné bylo stanovení organizace a podmínek provozu školy.

Partnerství

Ředitelka školy označila spolupráci se zřizovatelem jako velmi dobrou, obec má zájem o dění v MŠ. Děti připravují vystoupení pro kulturní a společenské akce v obci, tradicí je jejich spolupodílení se na sezonních slavnostech (např. zahájení adventu, akademie pro TJ Sokol atd.).

S blízkou základní školou jsou udržovány partnerské vztahy a realizovány akce, které přispívají ke snadnější adaptaci dětí při zahájení plnění školní docházky. Významnou aktivitou je průběžné saunování všech dětí, jejichž rodiče projeví zájem.

Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Plán dalšího vzdělávání pro školní rok 2009/2010 je vytvořený, jeho obsahem jsou oblasti pro samostudium. Z předložených dokumentů není zřejmé, proč byla vybrána právě tato zaměření. Ředitelka absolvovala funkční studium pro vedoucí pracovníky ve školství, v předchozích letech se zúčastnila se řady vícedenních i jednodenních vzdělávacích seminářů zaměřených na tvorbu ŠVP, realizaci hodnotících procesů v MŠ a na získávání poznatků o školském zákonu a prováděcích předpisech. Ředitelka má zájem o další vzdělávání a podporuje ho, avšak jeho využití především v řídicí práci nebylo zřetelné. Učitelka si dalším vzděláváním rozšiřuje pedagogických znalostí a dovedností dle vlastního zájmu.

Materiálové vybavení v MŠ je průběžně doplňováno, nadstandardní je vybavení sportovním náradím a náčiním. Hračky a učební pomůcky jsou z větší části dětem volně dostupné. MŠ využívá své optimální polohy a zahrady k výchově ke zdraví, zdravému životnímu stylu a k plnění části záměrů environmentálního vzdělávání. Pitný režim je zajištěný, dětem s menší potřebou spánku je umožněn klidový program namísto odpočinku na lůžku. Podporující je zařazení saunování a předplavecké výuky. Škola má vhodné materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP.

Průběh vzdělávání

V organizaci průběhu dne jsou pevně stanovené časy podávání stravy a pobytu venku. Propojenost vnitřních prostor umožňuje dětem volný pohyb po škole s možností účastnit se spontánních a pohybových aktivit v různých místech. V průběhu spontánních činností děti využívaly přirozenou nabídku prostředí školy ke skupinové a individuální hře.

Cíleně byly ve vzdělávacím procesu uplatněny frontální a skupinové formy práce, které odpovídaly stanoveným vzdělávacím záměrům. Podpora individuálních rozvojových vzdělávacích možností byla nahodilá, přístup byl uplatňovaný pouze dle vzniklé situace. Používané metody směřovaly především k rozvoji praktických dovedností, z části fantazie. Z hospitací a z dokumentace vyplývá, že jsou minimálně cíleně zařazovány metody experimentu, kooperativního a sociálního učení. Prostor pro vlastní objevování byl dětem poskytnutý při spontánních činnostech, nebyly omezovány v aplikaci vlastních námětů do hry. V průběhu řízené činnosti použitá motivace směřovala spíše ke starším dětem, takže část dětí na nabídku nereagovala a pokračovala ve spontánních činnostech. Poměr řízených a spontánních činností tak nebyl pro všechny děti vyvážený. Pozitivní je pravidelné zařazování zdravotně preventivních cviků. Přínos souběžného působení pedagogických pracovníků se jevil jako minimální, učitelka u skupiny mladších dětí převážně vykonávala

dohled, nežli záměrné pedagogické působení. Příležitosti k sebereflexi a sebehodnocení dětí byly méně vytvářeny, dostatečně byly oceňovány konkrétní projevy a výkony dětí.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Věkově smíšená skupina poskytovala dětem stimulující příležitosti k rozvoji sociálních dovedností a podnětů k vzájemné komunikaci a spolupráci. Děti se při hrách rozhodovaly dle vlastní volby na základě vnitřní motivace, byly samostatné, vzájemně se o hře domlouvaly. Chovaly se k sobě slušně a ohleduplně. Případná nedorozumění se snažily řešit samostatně.

Děti mezi sebou i dospělými uplatňovaly návyky společenského jednání, projevily toleranci i ochotu pomoci, aktivně se zapojovaly do rozhovorů a spontánně reagovaly. Svými projevy dokázaly, že mají poznatky přiměřené svému věku a individuálním možnostem. Pamatovaly si texty písní a zpětně je reprodukovaly. Při výtvarných činnostech se část dětí snažila uplatňovat fantazii a tvořivé sebevyjádření. Při řízených činnostech děti spíše přijímaly pokyny učitelky, neměly tendenci se spolupodílet vlastními náměty. Projevily s ohledem na vývojové možnosti velmi dobré pohybové, manipulační i sebeobslužné dovednosti, bezpečně se orientovaly v prostředí školy. Měly povědomí o významu péče o čistotu a zdraví.

Proces vzdělávání směřoval k naplňování především sociálních, personálních a činnostních kompetencí, v daleko menší míře ke kompetencím k učení a řešení problémů.

Výsledky vzdělávání dětí na úrovni školy

Škola sleduje úspěšnost dětí při přechodu do základní školy. Zpětnou vazbu dostává zejména od dětí samotných, které docházejí do školní družiny a od rodičů. V průběhu posledních tří let nedošlo k vrácení dítěte zpět do mateřské školy.

V případě dětí, u kterých je předpoklad odkladu povinné školní docházky, pedagogické pracovnice spolupracují s rodiči a poskytují kontakty na příslušné odborníky.

Celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v letech 2007, 2008 a 2009 byly použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Zřizovatel se aktivně zapojuje do financování provozních výdajů mateřské školy a také se významně podílí na její rekonstrukci a postupné obnově vybavení. Množství materiálních a finančních zdrojů je dostačující. Jedním z podstatných předpokladů dalšího rozvoje školy je účelné využívání kvalitních materiálových podmínek.

Škola respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. V organizačním řádu, ani v žádných jiných dokumentech nejsou stanovena pravidla provozu souběžného působení MŠ a ŠD. Rozpis přímé pedagogické a výchovné činnosti je nepřehledně zpracovaný, takže bylo značně obtížné zjistit, jak je řešený pedagogický dohled v MŠ a ŠD.

Z poslední inspekce, která proběhla v měsíci květnu 2006, vyplynulo jako stěžejní doporučení aplikovat poznatky získané studiem školských právních předpisů a RVP PV do tvorby ŠVP a do vzdělávacích procesů. Ze stávajících inspekčních zjištění a z dokumentace vyplynulo, že ředitelka školy věnovala tomuto doporučení nedostatečnou pozornost. Stávající ŠVP byl uvedený do souladu s RVP PV až v roce 2009 na základě doporučení ČŠI. Systematické vedení školy ke zvyšování kvality vzdělávání z předložené dokumentace nebylo patrné.

Podpora zdravého vývoje dětí a rozvoje jejich osobnosti je zřetelná.

Skutečnosti zjištěné při inspekční činnosti provedené ve dnech 19. – 20. listopadu 2009 byly podány jako podnět k výkonu státní kontroly dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina* ze dne 14. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003, čj. 214/02
2. *Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* ze dne 18. února 2003 s účinností od 1. ledna 2003, čj. KrÚ 8010/2002 OŠMS
3. *Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení* ze dne 20. června 2006 s účinností od 1. září 2006, čj. SpKrÚ 25765/2006 OŠMS
4. *Inspekční zpráva* ze dne 2. června 2006, čj. ČŠI 181/06-10
5. *Jmenování Školským úřadem Ústí nad Orlicí do funkce ředitelky Mateřské školy Kameničná*, s účinností od 16. dubna 1992, čj. Škol/66/92/Ži
6. *Pověření k zastupování v době nepřítomnosti ředitelky MŠ* s účinností od 1. ledna 2003
7. *Dohody o změně pracovní smlouvy učitelky a ředitelky* s účinností od 1. října 2009
8. *Pracovní náplň ředitelky MŠ* s účinností od 1. ledna 2009
9. *Pracovní náplň učitelky MŠ* s účinností od 1. ledna 2009
10. *Pracovní náplň školnice* ze dne 1. ledna 2009 s účinností od 1. ledna 2009, čj. 5/09
11. *Plány dalšího vzdělávání ředitelky a učitelky* platné pro školní rok 2009/2010
12. *Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků za období 2006 – 2009*
13. *Osvědčení o funkčním studiu vedoucích pracovníků škol a školských zařízení* vedené pod č. FS I/22/19/2005
14. *Školní matrika - školní rok 2009/2010*
15. *Školní vzdělávací program „S úsměvem za hrou a poznáním“* inovovaná verze s účinností od 1. října 2009
16. *Školní řád Mateřské školy Kameničná* ze dne 1. ledna 2009 a jeho inovace ze dne 19. listopadu s účinností od 19. listopadu 2009
17. *Organizační řád* s účinností od 1. ledna 2009
18. *Provozní řád MŠ* s účinností od 1. ledna 2009
19. *Zápisy z pedagogických rad* za školní roky 2007/2008 a 2008/2009
20. *Rozpis přímé pedagogické činnosti* platný od 1. října 2009
21. *Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ* s účinností od 1. ledna 2009
22. *Opatření pro mimořádné události v MŠ* s účinností od 1. ledna 2009
23. *Kniha úrazů* - vedená od roku 2006 s posledním zápisem ze dne 15. dubna 2009
24. *Výkaz o úrazovosti dětí R 36-01* za školní roky 2007/2008 a 2008/2009
25. *Třídní kniha* - školní rok 2009/2010
26. *Vlastní hodnocení školy* za školní rok 2008/2009
27. *Doklady k přidělení a čerpání finančních prostředků poskytnutých na přímé náklady na vzdělávání v letech 2007 až 2009*
28. *Doklady k přidělení a čerpání finančních prostředků na provozní náklady poskytnuté zřizovatelem v letech 2007 až 2009*
29. *Doklady k přidělení a čerpání finančních prostředků poskytnutých na rozvojové programy vyhlášené MŠMT v letech 2007 až 2009*
30. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům* za roky 2007 a 2008
31. *Vnitřní platový předpis pro MŠ Kameničná* s účinností od 1. ledna 2007
32. *Kritéria hodnocení pro výplatu osobních příplatků* (doklad bez bližšího určení)

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu: Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bc. Marcela Toušovská	Marcela Toušovská, v. r.
Mgr. Ladislava Jindrová	Ladislava Jindrová, v. r.
Bc. Lenka Koutníková	Lenka Koutníková, v. r.

Pardubice dne 11. prosince 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Kameničná dne 4. ledna 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Zuzana Thámová	Zuzana Thámová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
2010-01-05	Připomínky byly podány.